

Beestig mooie bermen

Biodiversiteit in jouw gemeente

natuurpunt
natuur voor iedereen

Hooibeestje

Langs landelijke wegen zijn ze vaak nog geen metertje breed. Langs grote wegen kunnen ze echter tientallen meter breed zijn en tal van variaties in hellingsgraad en ligging vertonen. Elke wegberm heeft zijn eigen mogelijkheden en beperkingen om uit te groeien tot een ecologisch waardevol pareltje. De tijd dat we bermen aanpakten met alleen de gifspuit en de grasmaaier ligt nog niet zo ver achter ons. Het bermdecreet, dat bepaalt wat mag en niet mag op en rond de berm, is sinds 1984 van kracht en heeft een ommekeer teweeggebracht. Wegbermen zijn in sommige gebieden de laatste toevluchtsoorden geworden voor vaak zeldzame planten en dieren. Toch zijn ze nog al te vaak een ondergewaardeerd stukje natuur.

Maaien en afvoeren

Als algemeen principe voor het botanisch en het insectenvriendelijk bermbeheer geldt: maaien en afvoeren. Hierdoor verarmt de grond waardoor kruiden en bloeiende planten meer kansen krijgen. Deze ecologisch beheerde bermen, met een grotere diversiteit aan bloeiende planten, hebben op hun beurt dan weer een veel grotere waarde voor insecten en andere kleine diertjes.

Smalle bermen kunnen vaak moeilijk anders dan gemaaid worden. Brede bermen bieden de mogelijkheid om een afwisseling tussen hooiland, ruigtes en bosjes te creëren die dan weer een variatie aan biotopen en levensgemeenschappen genereren. Zo voelen vlinders zich prima in een zon beschenen hoekje, beschermd door wat struikgewas uit de wind. Een goede inrichting en een goed beheer van de wegberm houdt maximaal rekening met de inpassing in het landschap.

Oranjetipje en
groene sabelsprinkhaan

Een berm anders bekeken

Uiteraard komt in wegbermen de verkeersveiligheid op de eerste plaats. Ook moet je rekening houden met de technische uitvoerbaarheid en de kostprijs van het bermbeheer om tot een haalbaar bermbeheersplan te komen. Daarnaast dient zo een plan zoveel mogelijk rekening te houden met de (potentiële) aanwezigheid van zeldzame plantensoorten zodat die zich onder het gevoerde maaibeleid maximaal kunnen ontwikkelen. Ook de keuze van het maaitijdstip in functie van de bloei kan de berm verfraaien.

Bij insectvriendelijk bermbeheer kan je kiezen om het maaitijdstip aan te passen aan een lokaal te beschermen soort. Dit kan door het maaitijdstip zodanig te kiezen dat je bijvoorbeeld de larven maximaal spaart of dat je de groei van de voedselplanten van deze insecten bevordert. Tevens hebben veel insecten in een bepaald stadium (bv. voor overwintering) een meer verruigde zone nodig: dit oogt misschien niet zo netjes voor de gazonminnende burger, maar het is wel verrijkend voor de biodiversiteit, ... en kost minder in onderhoud.

Bermen,

Knoopkruid

Aardhommel

Tijgerspin

Soldaatje

Weten wat er groeit

Belangrijk bij het opstellen van een bermbeheersplan is dat je weet wat er groeit. Dit kan via een volledige inventarisatie gebeuren, maar je kan zelf ook specifieke groeiplaatsen van orchideeën of andere zeldzame planten melden aan de gemeente of een andere bermbeheerder. Met wat goede wil kan dan het maaischema aan de specifieke noden van bijzondere planten en dieren worden aangepast. Ook informatie en sensibilisatie van de bevolking kan bijdragen aan een breder draagvlak voor b(l)oeiende en levende bermen.

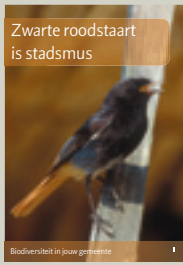
*Ruigte-
Lieveheersbeestje*

Biodiversiteit in jouw stad of gemeente

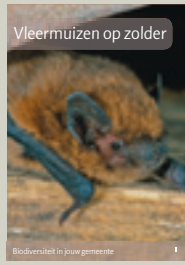
Amfibieën op pad

Biodiversiteit in jouw gemeente

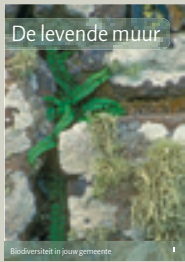
Zwarte roodstaart is stadsmuis

Biodiversiteit in jouw gemeente

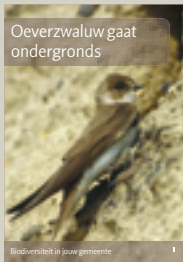
Vleermuizen op zolder

Biodiversiteit in jouw gemeente

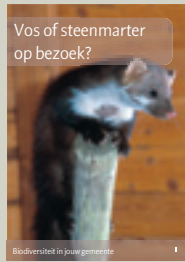
De levende muur

Biodiversiteit in jouw gemeente

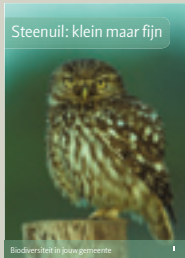
Oeverzwaluw gaat ondergronds

Biodiversiteit in jouw gemeente

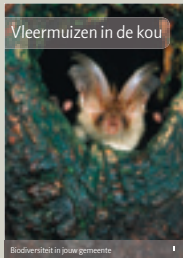
Vos of steenmarter op bezoek?

Biodiversiteit in jouw gemeente

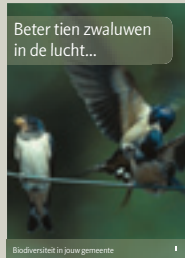
Steenuil: klein maar fijn

Biodiversiteit in jouw gemeente

Vleermuizen in de kou

Biodiversiteit in jouw gemeente

Beter tien zwaluwen in de lucht...

Biodiversiteit in jouw gemeente

Biodiversiteit is een samentrekking van de woorden 'biologisch' en 'diversiteit' en staat voor de verscheidenheid aan soorten, genen en ecosystemen. Het gaat niet goed met de biodiversiteit. Berichten over dieren en planten die met uitsterven bedreigd worden halen bijna dagelijks het nieuws. De natuur is erg dynamisch en voortdurend in verandering. De hele evolutie lang al ontwikkelen er zich nieuwe soorten en veranderen of sterven bestaande soorten uit. Maar nog nooit ging de biodiversiteit in zo'n ijlt tempo achteruit als de voorbije eeuw. Dit komt voornamelijk door onze natuurbelastende manier van leven, werken en wonen.

Samen met de wereldleiders, die beslisten om tegen 2010 het biodiversiteitsverlies te stoppen, zullen we de komende jaren acties moeten ondernemen om de natuur nieuwe kansen te bieden. Het is biodiversiTIJD!

Natuurpunt wil samen met gemeenten en verenigingen werk maken van soortbeschermingsprojecten. Gemeenten met concrete projecten kunnen altijd een beroep doen op Natuurpunt voor het uitwerken van een beschermingsplan voor één of meerdere soorten.

Word lid van Natuurpunt

Samen met ruim 84 000 gezinnen geef je zo een krachtig signaal aan de overheid en stel je ons in staat om méér natuur te beschermen. Lid worden doe je door overschrijving van 24 euro op rekening 293-0212075-88 van Natuurpunt, Coxiestraat 11, 2800 Mechelen met vermelding 'nieuw lid via biodiversiteit in jouw gemeente'.

IBAN = BE56 2930 2120 7588

BIC = GEBABEBB

De domiciliëring van jouw lidmaatschap bespaart ons jaarlijks heel wat administratie en dus kosten. Het bedrag dat we zo uitsparen, wordt integraal besteed aan het natuurbehoud.

Als lid geniet je volgende voordelen:

- Je ontvangt 4 x per jaar het ledenblad Natuur.blad
- We nodigen je uit om deel te nemen aan de plaatselijke werking. Je blijft op de hoogte via het plaatselijke contactblad.
- Je kan – met het hele gezin – gratis deelnemen aan alle geleide wandelingen en fietstochten van Natuurpunt.
- Je geniet 10% ledenkorting bij aankoop van boeken, verrekijkers e.a. in de Natuurpunt-winkel.
- Je ontvangt een welkomstpakket met daarin onze fraaie Fiets- en wandelgids en een CD met de meest voorkomende vogelgeluiden.

Natuurpunt werkte 15 modules uit met algemene en technische informatie over de soort en mogelijke beschermingsmaatregelen. De brochures kan je bestellen bij:

Natuurpunt

Coxiestraat 11 • 2800 Mechelen

015-29 72 20

www.natuurpunt.be/lokalebiodiversiteit

Je kan ook terecht bij de werkgroep of afdeling in je buurt:

www.natuurpunt.be/afdelingen,

www.natuurpunt.be/werkgroepen.

Coverfoto: Vildaphoto (veldparelmoer)

Andere foto's: Geert De Kockere, Gert Arijs, Wim Veraghtert, Marcel Bex, Dominique Verbelen, Marc Herremans

MILIEU- EN NATUURVERBODINGEN
VOOR DUURZAAM LOKAAL MILIEUBELEID

Mechelen
Municipal Government